

Handläggare
Mats Christenson
Telefon: 0850812201
Andreas Evestedt
Telefon: 0850812230

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
22 september 2022

Skrivelse från (S), (V) och (Fi) om trädfällningen på Södermalm

Svar på skrivelse från (S), (V) och (Fi)

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

I samband med nämndsammanträdet den 24 februari 2022 gav Södermalms stadsdelsnämnd stadsdelsförvaltningen i uppdrag att bereda en skrivelse av (S), (V) och (Fi) om trädfällningen på Södermalm. I skrivelsen ges förvaltningen i uppdrag att undersöka möjligheten att genomföra en medborgardialog med fokus på stadens och stadsdelens hantering av träden samt kring trafikkontorets planerade revidering av riktlinjerna gällande trädens skötsel. I skrivelsen lämnas även några frågor kring trädhantering till stadsdelsförvaltningen för besvarande.

Stadsdelsförvaltningen är medveten om att frågor som rör träd och trädfällning engagerar många och förvaltningen arbetar aktivt för att trädbeståndet i stadsdelsområdets parker ska bibehållas.

Förvaltningen har redan idag en dialog med medborgarna kring aktuella trädfrågor, bland annat i de sociala kanaler där förvaltningen är aktiv. Därtill har förvaltningen en tät dialog med medborgarna via stadens ärendehanteringssystem ”Tyck till” kring olika trädärenden. Förvaltningen använder också allt oftare digitala samråd vid parkupprustningar inom vilka trädfrågor ofta ingår.

Stadens centrala riktlinjer gällande hantering av träd ansvaras av trafiknämnden. Dessa riktlinjer gäller för samtliga berörda nämnder och bolagsstyrelser. Trafikkontoret arbetar för närvarande på ett uppdrag av trafiknämnden gällande revidering av stadens centrala riktlinjer avseende trädens skötsel. Förvaltningen anser därmed att det bör vara trafikkontoret som ansvarar för planering och genomförande av detta arbete.

Med anledning av ovannämnda föreslår förvaltningen att skrivelsens förslag att genomföra en medborgardialog kring stadens hantering av träd samt de nya riktlinjerna överlämnas till trafikkontoret.

I tjänsteutlåtandet besvarar förvaltningen de frågor som lämnas i skrivelsen.

Bakgrund

I samband med nämndsammanträdet den 24 februari 2022 gav Södermalms stadsdelsnämnd stadsdelsförvaltningen i uppdrag att bereda en skrivelse av (S), (V) och (Fi) om trädfällningen på Södermalm.

Skrivelsen bifogas som bilaga till tjänsteutlåtandet.

Ärendet

I skrivelsen beskrivs att frågan om trädfällning engagerat många södermalmsbor den senaste tiden. Exempel på detta är de planerade fällningarna av åtta träd vid Pålsundet vilka stoppades efter att stadsdelsförvaltningen under våren 2022 genomförde en förnyad undersökning av träden.

Vidare refereras i skrivelsen till den artikel som publicerades i "Mitt i Södermalm" den 18 februari där trafikborgarrådet Daniel Helldén framförde att trädfällningar i staden stoppas under resten av året. Skälet som angavs var att *"Det har fällts på tok för många träd som kunde levt längre"*. I artikeln angavs också att trafikkontoret fått i uppdrag att ta fram nya riktlinjer för att kunna bevara fler träd.

I skrivelsen beskrivs att många är engagerade i frågor som rör träd och trädfällningar. Skrivelsens författare bedömer dock att tilltron till staden i dessa frågor minskat.

Med anledning av beskrivningen ovan ges förvaltningen i uppdrag att undersöka möjligheten att genomföra en medborgardialog, med fokus på staden och stadsdelens hantering av träden samt kring trafikkontorets planerade revidering av ovan nämna riktlinjer.

I skrivelsen anges att medborgardialogen bör ske med både trafikkontoret och stadsdelsförvaltningen på plats. Dialogen som genomfördes i samband med framtagandet av Parkplan Södermalm kan enligt skrivelsens författare utgöra inspiration för detta samråd. Ett förslag som lämnas i skrivelsen är att ett informationsmöte, med en tillhörande trädvandring, genomförs i Tantolunden under våren.

Utöver ovannämnda uppdrag lämnas i skrivelsen några frågor till stadsdelsförvaltningen för besvarande:

- Hur ser samarbetet mellan trafikkontoret och stadsdelen ut?
- Har det fällts träd på Södermalm som kunde ha levt längre? Och visste man det?
- Vilka inspel vill förvaltningen göra när det gäller de nya riktlinjerna?
- Har förvaltningen några tankar på hur staden kan använda digitala verktyg för att berätta vad staden gör men också få in synpunkter?
- Ska inte staden/stadsdelen fälla träd som utgör en risk för människors hälsa?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöavdelningen inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 12 september 2022 samt i rådet för funktionshindersfrågor den 13 september 2022.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen är medveten om att frågor som rör träd och trädfällning engagerar många. Träden är viktiga ur många aspekter, inte minst genom att de omhändertar dagvatten, jämnar ut temperaturskillnader samt bidrar till biologisk mångfald.

För att långsiktigt bevara och bibehålla trädbeståndet i stadsdelsområdets parker har förvaltningen till sin hjälp tagit fram trädvårdsplaner för flera parker såsom Eriksdalslunden, Reimersholme och Vitabergsparken. Planerna innehåller bland annat en inventering av de aktuella parkernas träd samt en bedömning av trädens status och behov av exempelvis beskärning, stabilisering och fällning/utbyte.

Träd behöver kontinuerligt fällas, främst på grund av olika sjukdomar och torka. Därutöver behöver träd som uppnått sin maximala livslängd fällas då de kan utgöra en fara för människor och skada på egendom.

Ett viktigt arbete förvaltningen har är att planera för en så kallad trädsuccession. Det innebär bland annat att beslut om fällning av ålderstigna träd behöver göras för att kunna nyplantera träd i parkerna så att trädbeståndet på sikt bibehålls. Förvaltningen behöver ha en långsiktig planering för trädplantering, inte minst till glädje och nytta för kommande generationer.

Utöver de träd som förvaltningen låter plantera ut i parkerna, sker den största återväxten av träd inom stadsdelsområdets naturområden genom att spara utvalt sly som har förutsättningar att växa upp till stora träd.

Trädplanterings olika faser

Utplantering av större parkträd kräver ett omfattande arbete. Inledningsvis behöver val av trädart och exakt placering göras. Detta styrs bland annat av parkens artindelning gällande träd samt hänsyn till tidigare erfarenheter av vilka arter som varit livskraftiga och passar för platsen. Därefter behöver träd av denna storlek ofta bokas upp hos plantskolorna flera månader innan plantering.

Vid nyplantering av träden behöver schaktarbete utföras. I flertalet fall iordningsställs växtbäddar med biokol med syftet att ge bästa möjliga förutsättningar för trädet samtidigt som koldioxid binds från atmosfären.

Efter att trädet har planterats vidtar den så kallade etableringsskötseln som löper under ett antal år. Detta innebär att trädet får bevattning och särskild tillsyn. Etableringsskötsel är avgörande för att nyplanterade träd i stadsmiljön ska överleva och utvecklas på ett tillfredsställande sätt.

Pågående trädförnyelse inom stadsdelsområdets parker

Förvaltningen har under de senaste åren arbetat för att öka antalet nyplanterade träd i stadsdelsområdets parker. Utöver nämndens tilldelade investeringsbudget gällande trädförnyelse har nämnden även sökt och erhållit klimatmedel att använda för trädplantering. Detta har möjliggjort att förvaltningen under innevarande år, 2022, arbetar för att plantera ut ett 40-tal nya träd inom stadsdelsområdet.

Utöver stadsdelsförvaltningens utplantering av träd under året utförs ytterligare trädförnyelse inom stadsdelsområdet av trafikkontoret och exploateringskontoret.

Förvaltningens synpunkter kring skrivelsens förslag

Stadens centrala riktlinjer gällande hantering av träd ansvaras av trafیکنämnden. Dessa riktlinjer gäller för samtliga berörda nämnder och bolagsstyrelser.

Trafikkontoret arbetar för närvarande på ett uppdrag av trafیکنämnden gällande revidering av stadens centrala riktlinjer avseende trädens skötsel. Förvaltningen anser därmed att det bör vara trafikkontoret som ansvarar för planering och genomförande av detta arbete.

Med anledning av ovannämnda föreslår förvaltningen att skrivelsens förslag kring att genomföra en medborgdialog med syfte att inhämta synpunkter från allmänheten kring stadens nya riktlinjer överlämnas till trafikkontoret.

Nedan ger förvaltningen svar på de frågor som ställs i skrivelsen:

- *Hur ser samarbetet mellan trafikkontoret och stadsdelen ut?*

Stadsdelsförvaltningen och trafikkontoret har löpande dialog kring stadsdelsområdets träd. Det gäller bland annat frågor kring almsjuka där trafikkontoret har ansvaret för åtgärder inom hela staden. Förvaltningen har även avstämningar med specialister kring trädfrågor på trafikkontoret. I samband med detaljplaneärenden sker ofta dialog mellan stadsdelsförvaltningen och trafikkontoret gällande skydd av träd som påverkas av det aktuella projektet.

Stadsdelsförvaltningen har ansvaret för parkmark och trafikkontoret har ansvar för gatumark. Därutöver finns det så kallade gatugröna ytor där trafikkontoret är ansvarig för investeringar samt för så kallade gatuträd och där stadsdelsförvaltningen är ansvarig för den löpande driften. Kring de gatugröna ytorna sker ett nära samarbete mellan förvaltningarna som ofta omfattar trädvårdsfrågor.

Det finns enligt förvaltningen ibland utmaningar kring tillräckliga kommunikationsinsatser gentemot medborgarna i samband med att trädvårdsinsatser ska genomföras.

- *Har det fällts träd på Södermalm som kunde ha levt längre? Och visste man det?*

Förvaltningen fäller i huvudsak endast träd som bedöms utgöra akut fara för skada på person och egendom. I samband med parkinvesteringar kan det även finnas tillfällen då träd tas ned på platser, främst med trygghetsproblematik, i syfte att skapa bättre översikt. Träd kan också behöva bytas ut av åldersskäl för att säkerställa trädbeståndet på längre sikt. Förvaltningen bedömer att det i vissa fall och på vissa platser är mer lämpligt att genomföra trädförnyring än att bibehålla träden ytterligare en tid vilket kan medföra intensiva skötselinsatser samt ökad risk för skador på tredje man.

- *Vilka inspel vill förvaltningen göra när det gäller de nya riktlinjerna?*

Förvaltningen förutsätter att de nya riktlinjerna kring skötsel av träd, som är under utarbetande av trafikkontoret, skickas på remiss

till berörda nämnder. Förvaltningen har i ärendet ” Remiss av Stadsövergripande trädmål. Svar på uppdrag från kommunfullmäktige” (SÖD 2022/711), som behandlades av stadsdelsnämnden den 25 augusti 2022, angett att förvaltningen är angelägen om att få förslaget avseende de nya riktlinjerna för träd på remiss. Förvaltningen har i dagsläget inget att tillföra kring de nya riktlinjerna utan avvaktar med detta till dess att förslaget kommer på remiss.

- *Har förvaltningen några tankar på hur staden kan använda digitala verktyg för att berätta vad staden gör men också få in synpunkter?*

Förvaltningen har redan idag en digital dialog med medborgarna kring aktuella trädfrågor i de sociala kanaler där förvaltningen är aktiv. Därtill har förvaltningen en tät dialog med medborgarna via stadens ärendehanteringssystem ”Tyck till” kring olika trädärenden. Förvaltningen använder också allt oftare digitala samråd vid parkupprustningar inom vilka trädfrågor ofta ingår. Förvaltningen har ambitionen att informera medborgare i god tid inför att trädvårdsinsatser ska utföras.

- *Ska inte staden/stadsdelen fälla träd som utgör en risk för människors hälsa?*

Med anledning av ovannämnda föreslår förvaltningen att skrivelsens förslag att genomföra en medborgardialog kring stadens hantering av träd samt de nya riktlinjerna överlämnas till trafikkontoret.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen bedömer att ärendet inte har någon påverkan på förhållandet mellan könen eller jämställdhet. Därmed har inte någon ytterligare jämställdhetsanalys gjorts.

Expedieras till

Stadsmiljöavdelningen.

Ann-Christine Jenvén
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Andreas Evestedt
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Skrivelse från (S), (V) och (Fi) om trädfällningen på Södermalm, 24 februari 2022.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör	2022-09-06
Andreas Evestedt, Avdelningschef	2022-09-05